

Ki mit tud a Szovjetunióról?

A Szovjetunió fennállásának 50. évfordulója alkalmából az Allami Könyvterjesztő Vállalat Gorkij könyvboltja és a szovjet Mezőgazdasági Könyvtár Knyiga Könyvtár "Ki mit tud a Szovjetunióról?" címmel kétfoldos vetélkedőt rendez. Az első fordulóban tíz, nagyrészt politikai, illetve gazdasági kérdésre kell válaszolniuk a résztvevőknek, s innen azok juthatnak tovább, akik minden kérdésre pontos és helyes választ adnak. Az első forduló válaszainak beküldési határideje december 20., a cím: Allami Könyvterjesztő Vállalat propaganda osztálya Budapest, V. Deák Ferenc utca 15. A kérdéseket az érdeklődők az Allami Könyvterjesztő Vállalat Gorkij könyvboltjában szerezhetik meg, a helyes választ az "Erdekes könyvjutalom" című kiadvány januári számában közlik. Ugyanitt közlik majd az értékes nyereményekkel jutalmazott második forduló kérdéseit is. Nagyban megkönnyítheti a résztvevők számára a Gorkij könyvboltban megrendezett szovjet könyvkiállításon szereplő anyag megtekintése.

A Petőfi-évforduló hírei

Petőfi Sándor születésének 150. évfordulójára a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata a költő tizenhét szerelmes versét adja közre, Reich Károly művészi rajzaival, három formátumban. A kis könyvek gyűjtőinek szerez majd örömet az úgynevezett "ékszerkötet" a második a megszokott — A/5-ös méretű —, és végül a harmadik, az album alakú könyv.

A Petőfi Irodalmi Múzeum, a Központi Múzeumi Igazgatóság és a Népművelési Intézet országos gyermekrajzpályázatot hirdet Petőfi Sándor születésének 150. évfordulójára. A pályázó 6-14 éves korú tanulók beküldhetnek bármilyen technikával készített képet, rajzot, szobrot, gyermekjátékot, bábfigurát, mely Petőfi műveivel, azoknak valamelyik témaköréhez vagy a költő életrajzához kapcsolódik.

A pályamunkákat 1973. február 1-15. között várja a Petőfi Irodalmi Múzeum művészeti tára. Részletes felvilágosítást a tanulók iskolájukban rajztanáruktól kaphatnak.

Milyen változások lesznek a nyugdíjrendszerben?

Öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadéokra vonatkozó rendelkezések

Ha a házastársnak havi 1200 forintnál alacsonyabb összegű munkabére (munkadíja) van, és emellett havi 849 forintnál kisebb összegű nyugdíjában (egyéb ellátásban) is részesül, a termelőszövetkezeti tagot öregségi, illetőleg munkaképtelenségi járadék akkor nem illet meg, ha házastársának munkabére (munkadíja) és nyugdíjára együtt havi 1700 forintnál több.

Nem kaphat a termelőszövetkezeti tag járadékot akkor sem, ha a vele együtt élő házastársa keresőfoglalkozást folytat. Keresőfoglalkozásnak számít, ha a házastársnak: kisipari vagy kereskedői iparigazolványa, kisipari működési engedélye, házipari értékesítése, vagy

GAZDÁLKODÁS

Párhuzamos fuvarozás

A hír tulajdonképpen hétköznapiaké: a Volán és az ÉPFU október 21. és november 12. között rendkívül nagy munkát végzett el Csongrád megye mezőgazdasági térszeiben. Több mint 1700 gépkocsival 9 ezer tonna szesz-termet, kukorícát, hagymát és zöldségféléket fuvarozott a megadott címekre. Azért volt rendkívül a munka, mert ezeket a szállításokat nem foglalták előzetesen szerződésbe; a vállalatokat a megyei szállítási bizottság hívta fel, hogy a termékek ne pusztuljanak el a szabad ég alatt.

A Volán és az ÉPFU dicséretesen igyekezett eleget tenni a váratlan megbízásnak. Ez azzal jár, hogy az egyébként is alaposan megterhelt gépkocsivezetőknek és igénybe vett gépeknek szombat, vasárnap, ünneppapokon túlórában kellett dolgozniuk. De vállalkoztak és végrehajtották a feladatot, mert belátták; a mezőgazdasági termékek eljuttatása nem csupán a szövetkezetek érdeke. A dolog másik oldala

azonban egy kicsit elgondolkodtató. A Szállítási Bizottság vizsgálata szerint ugyanis azért volt szükség a gyors segítségre, mert több tévesz szállító részlege nem győzte a munkát. Nem győzte azért, mert eredeti céljával ellentétben elsősorban nem a mezőgazdasági termékeket szállította, szállítja, nem a saját termékeit juttatja a fogyasztókhoz, hanem kereskedelmi céllal működik. Az a furcsa helyzet fordult elő néhányánál, hogy miközben más kereskedelmi vállalatoknak haszonért dolgozik, hirtelen megnőtt szállítási feladatainak elvégzéséhez a konkurenciától, a Volántól kellett segítséget kérni. A vizsgálat példaként említi a sándorfalvi Új Élet Tsz-t, amely a Vidával áll szerződésben, viszont az ÉPFU-tól kért segítséget.

Nem jól van ez így, hisz jobb szervezéssel el lehetne kerülni a párhuzamosságot, ki lehetne küszöbölni az ellentmondásos helyzetet.

Üzlet a minőséggel

A Szegedi EMERGE Gumigyárnak még ezelőtt két hónappal rosszul állt a számlája, régi megrendelői ilyen-olyan okkal visszavonták szerződéseiket. Úgy nézett ki, hogy három üzemrésze — ha nem is teljesen — de munka nélkül marad az év utolsó hónapjaiban, s minimum hatvan embert kell elbocsátani a gyárból. Pont akkor, amikor már betanultak, megszokták a követelményeket, használni lehet belőlük az üzemet is.

Az EMERGE vezetői nem nyugodtak bele a megváltoztathatatlannak tűnő gondba. A Chebolimpex Külkereskedelmi Vállalat segítségével Marokkóban, Hollandiában, Irakban, Belgiumban, Franciaországban és nagyobb mértékben a Szovjetunióban néztek új megrendeléseket, feladatokat után. A

küldetés sikerrel járt, találtak új vevőket, meghozták nem is keveset. Fordult a kocka; most november 12. december végéig nem hogy állniuk kellene a gépeknek, éppen mindent meg kell tenni a földuzzadt feladat elvégzése érdekében.

Vajon miféle csoda történt? — kérdeztem meg a gyárban. Nem csoda, szót a felvilágosítás, hanem minden eddiginél jobb minőségben sikerült elkészíteni a hagyományos termékeket. És a kitűnő minőség készítette valamennyi külföldi megrendelőt arra, hogy a versenytársakkal szemben a szegedi gyár termékeit részesítsék előnyben.

A jó minőség minden bizonnyal a jövőre nézve is jó védőangyal lesz. Erdemes megőrizni.

Matkó István

Négymilliárd forint a húsüzemek fejlesztésére

Csütörtökön az Építők Róza Ferenc Székházában tartották tanácskozásukat az állatforgalmi és húspari vállalatok szocialista brigádjaik vezetői.

Dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes előadásában rámutatott: a hazai vásárlói igény egyre inkább a biológiailag értékesebb élelmiszerek felé tolódik el. Ezzel számolt a negyedik öt éves terv is, mert a hústermelés nagyrányú fejlesztését irányozta elő. Az időközben hozott kormányhatározatok, minisztériumi intézkedések a vártnál is nagyobb előrelépést hoztak; a húspari idén lényegében teljesíti az 1975. évi előirány-

zatot. Az élelmiszeriparnak ez az ágazata az elmúlt évnél idén egymillióval több sertést vásárolt fel. Jövőre az ideinél is nagyobb eredményt számolnak, a terv szerint az ideit, mintegy öt és fél millió felvásárlás jövőre félmillióval fokozódik. A jövő évi hatmillió hizott sertés "fogadására" egész sor intézkedéssel készül fel a húspár, egyebek között meggyorsítják a vágóhidak rekonstrukciós munkálatait. Ezután dr. Banke Antal, az Állatforgalmi és Húspari Tröszt vezérigazgatója arról számolt be, hogy az elkövetkező három évben több mint négymilliárd forintot beruházással fejlesztik az üzemeket.

Gyimesi László zongoraestje

Szeged zenei életének piros betűs ünnepnapja volt Gyimesi László szerdai zongorahangversenye a zene-művészeti szakiskola nagytermében, a KISZ rendezésében. Az ifjú zongorista elmélyült játékaival és főleg zenei stílusbiztonsággal igazolta külföldi sikereit (legutóbb Csehországban), s így egyszerűen zenei életünk élvonalába került, ahol a klasszikától a mai zenéi áramlatokig minden irányt és mélyítést elővé varázsolt.

Domenico Scarlatt három szonátájával kezdte Gyimesi nagyon igényes műsorát. Szűnét után Prokofjev II. zongoraszonátájával a zenei teljesítmény csúcsához érkezünk. A zúgó tapsvihár Liszt Mefistó keringője után is aláhúzza a művész rendkívüli technikai képességeit.

Szatmári Géza

Újjáválasztják a lakóbizottságokat

Hét évvel ezelőtt választottak utóljára lakóbizottságokat Szegeden. Megbízatásuk tulajdonképpen már három évvel ezelőtt lejárt volna. Hogy mégsem történt meg ez ideig a választás, annak oka abban van, hogy az új tanácsörvény születése körül időben még nem alakult ki; milyen szerep jut a lakóbizottságoknak az új közigazgatási rendszerben. A lakóbizottságok ugyanis a hivataloktól alakított kerületi tanácsokhoz tartoztak hajdanán, s helyzetüket, jogait, kötelességeiket is ez a tény határozta meg.

Fennállásuk óta bebonyosodott, hogy nélkülözhetetlen társadalmi szervek, amelyek a lakosság demokratikus választása révén jönnek létre, munkájukkal segítik a városi tanács tevékenységét, a lakosságot bevonják a közügyekbe, nevelik az embereket azok gyakorlására. Újjáválasztásuk — melyet a városi tanács végrehajtó bizottsága augusztus 31-i ülésén határozott el — azt a célt szolgálja, hogy politikailag és szervezeten is megerősödjének.

A végrehajtó bizottság határozata a kerületi hivatalok elnökeit bízta meg azoknak a feladatoknak ellátásával, amelyek régebben a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainak jogkörébe tartoztak: a lakóbizottságok választásával, támogatásával kapcsolatban. Tevékenységükben másik segítő társuk a népfőnök, amely szintén szá-

mit a lakóbizottságok munkájára.

A nemrégiben megkezdődött lakóbizottsági választások a tanácsági beszámolóhoz kötődnek. Ez is jelzi azt, hogy a tanács törekvése: a lakóbizottságok egy-egy választókerületnek a városi tanácsba küldött képviselőt is támogató társadalmi szervek legyenek. Hét évvel ezelőtt 250 lakóbizottságot választottak Szegeden, most jóval kevesebbet. A tanácsági választókerületekre jobbra egy, néha két lakóbizottság megválasztása jut, jelölésükre a népfőnök kiküldötté tesz javaslatot.

Az utóbbi időben a lakóbizottságok funkciója is megváltozott. Ez a fontos társadalmi szerv megszabadult az olyan — lényegével nem összefüggő — feladatoktól, mint a különböző igazolások kiadása. A közigazgatásban játszott szerepük hivatalos része így szűnt meg, hogy felszabadítsa a bizottságok erejét valódi teendőik ellátására. Hivatalos szervek felkérésére természetesen ezután is elláthatnak összejáró tevékenységet, de fontosabb feladatuk a közösségi nevelés, érdekeik védelme. A jogos panaszok előterjesztésével, a közösség érdekeit veszélyeztető visszaélések — engedély nélküli építkezések stb. — felfedezésével, a lakosság körében végzett felvilágosító munkával segítik az illetékes tanácsot.

Az év végéig, december 31-ig Szegeden közel 150 újalakult lakóbizottság kezd meg működését.

Új filmek

Idő a magánéletre

Színes francia film. Rendezte Bernard Paul. Főszereplő Marina Vlady.

A téma, hogy tudniillik a mai világban, nincs idő a magánéletre, ebben a francia filmben kissé sajátos felfogásban jelenik meg. Nem kis dologról van szó egyébként, hanem olyasmiről, amin csakugyan emberi életek, sorsok múlnak vagy múlhatnak: a pénz hajszolásának antihumánus követelményéről.

A probléma tehát fontos, aktuális, hatását bizonyos jelenségekben még itt, nálunk is érezzük, annak ellenére, hogy a mi társadalmi berendezkedésünk egészen más, mint a franciáké. A témából akár remekművet is lehetett volna csinálni.

Ez a film nem remekmű. Nem is akar annak látszani. S ezt nem javára mondjuk, mert ez itt szimpla igénytelenséget jelent. Ritkaság, hogy egy film ilyen brutálisan és gátlástalanul vállalja az igénytelenséget, a semmitmondást, sőt még az unalmasságot is, mint az *Idő a magánéletre*.

Ez az igénytelenség elsősorban a probléma meglepő lecsúsztatásában mutatkozik. A rendező számára a magánélet kizárólag a szerelmet jelent. Már ahogyan elkezdődik: a férj, építőipari szakmunkás, magyarán kőműves, holtfáradtan ér haza és csinos felesége mellett elalszik, pedig nem azért fektült mellé... Ez bármennyire is banális, indításnak nem lenne rossz. Csakhogy a film nem jut ennél tovább egy lépéssel sem. Az ezután következő másfél órában helyben járunk, a mozi is és a néző is, s ami a cselekményben történik, az csak annyi, hogy a szép fiatalasszony, aki olyan sokat vár mindig férjére, megcsalja-e őt fiának egyik tanárával. E kérdés kapcsán jó néhány értelmes, sőt érdeklődő jelenetet is látunk, mindaddig, amíg a rendező össze nem hoz a film végére valami suta happy endet.

Biztosan csalódást okoz ez a film. Nem azért persze, mert a szerelmet fontosnak kezeli, hanem mert a túlhajszoltság veszedelmét kizárólag ebben látja, noha ez a valóságban csak az egyik baj. Semmiképpen nem az egyetlen és talán nem is a legfontosabb. Huzamosabb idő után ugyanis a túlhajszoltság, amelyből, úgy látszik, nincs menekvés, nemcsak úgy morzsolja össze az embereket, hogy képtelenné válnak a szerelmre, hanem ennél jóval nagyobb mértékben átalakítja egyéniségüket. Akik így dolgoznak, lassanként elembertelenednek, mindenféle értelemben, gépszerűvé válnak, valósággal automaták lesznek. Egyszóval a veszély a valóságban társadalmi jelentőségű és értékű. A film félrevezet, amikor csak a és folytonosan a magánéletre beszél.

Nemcsak igénytelen és unalmas ez a film, hanem rossz is. Eltorzítja a jelenséget, amelyet vizsgál. Pedig ez a jelenség ténny érdekesebb. Marina Vlady játéka kivül persze.

O. L.

Szerencsekerékben 562 autó

Az Országos Takarékpénztár egy hét múlva, november 24-én és 25-én a fővárosban, a csepeli munkásterületen rendezi a gépkocsinyeremény-betétkönyvek idei negyedik, sorrendben 46. sorsolását. A Budapestben váltott betétkönyveket pénteken délután, a vidékieket szombaton reggel sorsolják.

A húzás a július 31-ig váltott és október 31-én még érvényben volt 5000 és 10 000 forintos gépkocsinyeremény-betétkönyvek vesznek részt. A kétnapos sorsoláson összesen 562 személyautó talál gazdára. Az

5000 forintos betétkönyvekre 170, a 10 000 forintosokra 392 kocsi jut: Simca, Peugeot, Moszkvics, Zsiguli, Zaporozsec, Trabant stb.

ALFA párológató olajjé

2 éves garanciával forgalomba hozza és beszereli a Szegedi Cserépkályha Készítő és Javító Ktsz. Szeged, Gutenberg u. 10. sz. xs. 147 663